Οδηγός Σχεδιασμού Διδασκαλίας

Βαθμίδα Εκπαίδευσης	Γενικό Λύκειο
Γνωστικό Αντικείμενο	Λογοτεχνία
Ισχύον ΠΣ/Τάξη	ΦΕΚ 1562/27-6-2011 Α΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
Ισχύον ΠΣ/Κεφάλαιο (σχ. βιβλίου) /Παράγραφος (σχ. βιβλίου)	Σελίδες αναφοράς στο ΦΕΚ: 21068 κ.ε. (χωρίς συγκεκριμένη αναφορά στην Περιγραφή) Δεν υπάρχει αναφορά στον περιγραφικό τύπο
Νέο ΠΣ/Τάξη	ΦΕΚ 2953/4-5-2023 Α΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
Νέο ΠΣ/Θεματικό Πεδίο/Θεματική Ενότητα	Επιστημονική-γνωστική διάσταση του μαθήματος της Λογοτεχνίας/Προσέγγιση λογοτεχνικών κειμένων για τη Λογοτεχνία
Διάρκεια	1 διδακτική ώρα

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα (ΠΜΑ)
Νέου Προγράμματος Σπουδών (ΝΠΣ)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Να εξοικειώνονται με τους αφηγηματικούς τρόπους και να πειραματίζονται στη λειτουργική ένταξή τους σε δικά τους λογοτεχνικά κείμενα.

Προτάσεις – Δραστηριότητες του εμπλουτισμένου Ν.Π.Σ. & του Οδηγού Εκπαιδευτικού (https://www.iep.edu.gr/nea-programmata-spoudon)

Οδηγός Εκπαιδευτικού:

Στο Γλωσσάρι (σ. 138-139) παρατίθεται το λήμμα της περιγραφής (ορισμός, στόχος, ενδοκειμενική λειτουργία, γλώσσα, ύφος). Στη σελ. 133 η περιγραφή αναφέρεται ως αφηγηματικός τρόπος που προσιδιάζει σε κείμενα με ιστορικό υπόβαθρο και στη σελ. 135 παραβάλλεται με το κειμενικό είδος/μοτίβο της έκφρασης.

Διαθέσιμοι εκπαιδευτικοί πόροι από το πολλαπλό βιβλίο (ΨΜΑ, δραστηριότητες, κ.ά.):

- Σύνδεσμος 1 (Μεφιστοφελής, Φάουστ)
- σύνδεσμος 2 (Απεικονίσεις διαμαρτυρίας, «Η διαθήκη μου» Μιχ. Κατσαρού)
- σύνδεσμος 3 (Χαρακτηριστικά αστικού χώρου σε πίνακες ζωγραφικής)
- σύνδεσμος 4 (Σκηνοθεσία της παράστασης «Η αυλή των θαυμάτων» του Ι. Καμπανέλλη)
- σύνδεσμος 5 (Συμπλήρωση εννοιολογικού χάρτη με περιγραφικά επίθετα)

1) **<u>Εγχειρίδιο μαθητή/τριας των εκδόσεων Πεδίο:</u>**

- Στο Β΄ τεύχος στη συστάδα κειμένων με τίτλο «Τι πραγματικά αξίζει;» τίθεται ως επιδίωξη ο πειραματισμός των μαθητών/τριών με αφηγηματικούς τρόπους και λογοτεχνικούς μετασχηματισμούς και ως σημείο θεωρητικής εστίασης η περιγραφή και οι τεχνικές της.
- Ακολούθως, υπάρχει πληθώρα δραστηριοτήτων προκειμένου να επιλέξουν οι εκπαιδευτικοί. Ενδεικτικά αναφέρονται οι δραστηριότητες περιγραφής στις σελίδες 16 (περιγραφή σκηνικού), 64, 68 και 105 (περιγραφή φυσικού και αστικού τοπίου) και, τέλος, από τη σελίδα 84 κ.ε. οι μαθητές/τριες μπορούν να πειραματισθούν με αφηγηματικούς τρόπους και λογοτεχνικούς μετασχηματισμούς στο graphic novel του Kanellos C.O.B. «Τα μυστήρια της ζητιανιάς», που βασίζεται στον «Ζητιάνο» του Ανδρέα Καρκαβίτσα.

2) **<u>Εγχειρίδιο μαθητή/τριας των εκδόσεων Πουκαμισά:</u>**

- Υπάρχει θεωρητική τεκμηρίωση για τα κειμενικά είδη στη σελίδα 47. Στη σελίδα 74 υπάρχει θεωρητική αναφορά στις παρομοιώσεις και τον λειτουργικό τους ρόλο στις περιγραφικές αφηγήσεις. Στη σελίδα 103 οι ορισμοί και οι σχέσεις μεταξύ περιγραφής και αφήγησης και εξάσκηση πάνω στο ποίημα «Επί ασπαλάθων» του Γ. Σεφέρη. Επίσης στη σελίδα 109 θεωρητικά στοιχεία σχετικά με τις αφηγηματικές τεχνικές και αναφορά στην περιγραφή ως αφηγηματικό τρόπο. Τέλος, υπάρχει πληθώρα δραστηριοτήτων, τόσο σε ερμηνευτικό όσο και σε δημιουργικό επίπεδο.
- Ενδεικτικά αναφέρονται οι δραστηριότητες περιγραφής στις σελίδες 30-31 (περιγραφή βασιζόμενη σε ποίημα, φωτογραφίες και πίνακες ζωγραφικής), 34, 60-61 (μορφή και χαρακτηριστικά Μεφιστοφελή), 72 (περιγραφή συναισθηματικών καταστάσεων), 75 (περιγραφή πόλης), 80-81 και 91 (εικόνων), 102-103, 113-114, 119 (εικονοπλασία του Σχεδιάσματος Γ6 «Ο Πειρασμός» του Δ. Σολωμού), 165, 170 και 182.

3) **<u>Εγχειρίδιο μαθητή/τριας των εκδόσεων 24 Γράμματα:</u>**

- Στο Α’ τεύχος στη σελίδα 36 υπάρχουν θεωρητικά στοιχεία για τους αφηγηματικούς τρόπους. Στο Β΄ τεύχος υπάρχει θεωρητική αναφορά στην περιγραφή στη σελ. 80. Τέλος, υπάρχει πληθώρα δραστηριοτήτων, τόσο σε ερμηνευτικό όσο και σε δημιουργικό επίπεδο.

- Ενδεικτικά αναφέρονται οι δραστηριότητες περιγραφής στις σελίδες 61 και 74 (περιγραφή κατάστασης) του Α΄ τεύχους, ενώ στο Β’ τεύχος τέτοιες δραστηριότητες συναντούμε στη σελ. 51 (περιγραφή συμβάντων σε λογοτεχνικό κείμενο και αφίσα), 58 και 112 (περιγραφικά επίθετα) και 85 (περιγραφή χαρακτήρα). Για εξάσκηση στη σημασία της περιγραφής ως αφηγηματικού τρόπου –μεταξύ άλλων- ενός μυθιστορήματος («Μενεξεδένια Πολιτεία» του Άγγελου Τερζάκη) υπάρχει υλικό στη σελ. 81 ενώ στη σελίδα 89 επιχειρείται η αντιπαραβολή της σκηνοθεσίας ενός θεατρικού έργου με τη νοερή εικόνα που σχημάτισαν τα παιδιά μελετώντας το έργο «Η αυλή των θαυμάτων» του Ιακ. Καμπανέλλη.

Για την επίτευξη των **Π.Μ.Α.** ο/η εκπαιδευτικός έχει στη διάθεσή του/της προτάσεις – δραστηριότητες του εμπλουτισμένου **Ν.Π.Σ.** & του **Οδηγού Εκπαιδευτικού**, καθώς και **Εκπαιδευτικούς Πόρους** (**πολλαπλό βιβλίο**, ψηφιακό σχολείο, κ.ά.). Η επίτευξη των Π.Μ.Α. αξιολογείται μέσω επιλεγμένων **ερωτήσεων/εφαρμογών/ δραστηριοτήτων/ασκήσεων** (πολλαπλό βιβλίο, ψηφιακό σχολείο κ.ά.). **Ανάθεση εργασίας** (πολλαπλό βιβλίο, ψηφιακό σχολείο κ.ά.) αν κρίνεται απαραίτητο

Ως εκ τούτου, ο/η εκπαιδευτικός καλείται να προετοιμαστεί θεωρητικά και να σχεδιάσει τις διδακτικές παρεμβάσεις του επιλέγοντας από τις προτεινόμενες δραστηριότητες και τα ψηφιακά μαθησιακά αντικείμενα εκείνα που θεωρεί κατάλληλα για το μαθησιακό επίπεδο της τάξης του, τις προσλαμβάνουσες και τα ενδιαφέροντά τους. Έχει στη διάθεσή του/της σχηματοποιημένη τη θεωρία σε διάφορες μορφές, όπως και πολλές διαθέσιμες δραστηριότητες προκειμένου να επιτύχει τόσο τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας, όσο και τους στόχους και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα. Επίσης, στα Εγχειρίδια Δημιουργικής Γραφής θα εντοπίσει διάσπαρτες δημιουργικές προτάσεις για παραγωγή κειμένων εκ μέρους των μαθητών/τριών. Διδάσκοντας παράλληλα στη Νεοελληνική Γλώσσα και στη Λογοτεχνία το σχήμα της Περιγραφής, ο/η εκπαιδευτικός έχει πολλές επιλογές σχεδιασμού και δυνατότητες συνδυασμού της θεωρίας με δραστηριότητες εμπέδωσης και δημιουργίας, όπως φάνηκε στους παραπάνω πίνακες.